

Čínsko-japonské vojny v rokoch 1894-1895 a 1937-1945 :)

Dva ozbrojené konflikty medzi **Čínou** a **Japonskom**, ktoré významne ovplyvnili dejiny Ázie (1894-1895, 1937-1945). Vyvolala ich expanzionistická politika Japonska a vypukli bez vyhlásenia vojny.

Kórea bola vazalským štátom susediacej Číny už od 17. storočia. Keď sa roku 1876 otvorila obchodu s Japonskom, prepuklo medzi Čínou a stále mocnejším Japonskom súperenie o vplyv na Kórejskom polostrove. Zámienku na vyslanie jednotiek do Kórey poskytlo obidvom stranám povstanie roku 1894. Čínske vojská rýchlo porazila lepšie vycvičená a vyzbrojená japonská armáda. Boje sa neskôr rozšírili do Číny a hlavná čínska flotila utrpela porážku v bitke v Žltom mori. Postupujúci Japonci dobyli Port Arthur (dnešný Lü-šun) a ohrozovali aj hlavné mesto Číny Peking. Čína musela uznať nezávislosť Kórey a urobiť obchodné a územné ústupky. Tým sa otvorila cesta ku konfrontácii Japonska s Ruskom v severovýchodnej Ázii.

Čína zostávala aj naďalej cieľom japonskej expanzie. Po Mukdenskom incidente roku 1931 sa japonské jednotky prekvapujúcim útokom zmocnili nielen mesta Mukden (Šen-jang), ale aj celého Mandžuska. Napätie vzrástlo do tej miery, že sa ďalšia vojna stala neodvratnou. Ďalšia fáza vojnového konfliktu prepukla roku 1937 po zrážke neďaleko mosta Marca Pola na západ od Pekingu. V priebehu jediného roku dobyli Japonci celú severnú Čínu. Ich armáda postupovala pozdĺž toku rieky Jang-c'a železničných tratí na Šanghaj, Kanton a Chan-kchou. Po dobytí Nankingu sa dopustila masakry, ktorej obeťou sa stalo štvrt milióna ľudí.

Japonské zverstvá v Nankingu: stínanie hláv zajatcov a pochovávanie za živa

Proti inváznym jednotkám sa spojila Kuomintanská armáda nacionalistického vodcu Čankajška s komunistickou 8. armádou. Japonci narazili na vytrvalý odpor. Mali problémy so zásobovaním na veľké vzdialenosti a s komunikáciami, a tak sa ich postup zastavil. Vznikla patová situácia, ktorá sa udržala až do vypuknutia [Druhej svetovej vojny](#) v Ázii, keď sa čínsko-japonská vojna stala súčasťou globálneho konfliktu. Číňania dostávali britské a americké zbrane a po celú vojnu viazali vyše milióna japonských vojakov. Roku 1942 im zasadili ťažkú porážku v provincii Ťiang-si a roku 1944 a 1945 úspešne odrazili posledné japonské ofenzívy. Keď sa 9. septembra roku 1945 Japonci vzdali [Čankajškovi](#) (1887-1975), opäť sa rozohoreli boje o moc medzi Čankajškovými nacionalistami a [Mao Ce-tungovou](#) (1893-1976) Červenou armádou.